

Трагедія Заходу: жертвування Україною та правовим порядком

Чому Україна має вирішальне значення для збереження світової демократії та безпеки

CEED

JUN 15, 2026

Україна стоїть як понівечений, але міцний щит, тоді як зламані терези правосуддя символізують ослаблення міжнародного порядку, заснованого на правилах.

Результат агресивної війни Росії є наслідком неоднозначної позиції Заходу, який то підтримував оборону України в конфлікті, то відмовлявся посилювати свою реакцію до рівня, що відповідає загрози, яку становить Росія. На кону стоїть порядок, заснований на правилах, і Україна стоїть на його захисті сама.

Восени 2024 року, напередодні президентських виборів у США, президент України Володимир Зеленський представив тодішньому кандидату в президенти Дональду Трампу свій «План перемоги для України». Зараз, лише через рік, президент Трамп висунув Зеленському ультиматум, вимагаючи від Києва прийняти 28-пунктну угоду про капітуляцію України перед Росією.

Росія не змогла змусити Україну капітулювати після майже дванадцяти років жорстокої війни та геноциду, але менш ніж за рік перебування на посаді Трамп майже змусив Україну прийняти поразку через псевдо-«мирну» угоду.

Цей драматичний поворот подій ілюструє радикальну трансформацію глобального безпекового порядку з моменту повернення Трампа до влади.

Підтримуючи вимоги Кремля до України – та Європи – за допомогою американського тиску, адміністрація США дає Москві можливість використовувати «мир» як зброю проти України. По суті, пропозиція Трампа легітимізує невиправдану, незаконну агресію Росії. Нагороджуючи агресора та караючи жертву – обмежуючи її суверенітет, приносячи її народ у жертву окупації та відмовляючи їй у справжній безпеці, справедливості та компенсації – адміністрація США штовхає світ на межу краху ліберального, заснованого на правилах порядку.

Сьогодні доля ліберального, заснованого на правилах порядку вирішується на полях битв в Україні так само, як і визначається позицією західних країн. Поки українці утримують передову лінію порядку, заснованого на правилах, завдяки наполегливій боротьбі та величезним стражданням, західні країни можуть відмовитися від нього без бою. Будь-яке врегулювання російської війни, засноване на відвертому нехтуванні міжнародним правом, стане руйнівним молотом, що знищить залишки фасаду системи, створеної після Другої світової війни.

Нездатність Заходу зупинити Росію роками прокладає шлях до «нового порядку» несвободи

28-пунктний список Трампа є символом того, як Захід стрімко втрачає своє лідерство у світових справах на користь авторитарних держав, що набирають сили.

Протягом останніх восьми десятиліть глобальний вплив Заходу ґрунтувався на силі та привабливості ліберального міжнародного порядку, заснованого на правилах, який дозволив людству насолоджуватися десятиліттями безпрецедентної безпеки, загального поширення свободи та захисту людської гідності, а також зростаючого світового процвітання. Зараз він розвалюється на наших очах.

Трагедія Заходу є не результатом військової поразки, а неминучим наслідком довгої низки компромісних політик, які додали сміливості авторитарним режимам. Такі недобросовісні гравці, як Росія, Китай та Північна Корея, скористалися відсутністю політичної волі у західних країнах зробити все необхідне для підтримання порядку, заснованого на правилах.

Західна політика щодо Росії зазнала невдач у всіх аспектах. Західні уряди щедро фінансували підйом реваншистського режиму Путіна, навіть коли вони були свідками зростання авторитаризму, мілітаризації та явної загрози з боку агресивної зовнішньої політики Росії.

Прагнучи налагодити тісніші зв'язки з Росією, Захід проявив нерозумне нехтування власними інтересами безпеки. Порушення Росією міжнародного права були винагороджені «перезавантаженням» відносин та більшою інтеграцією у світову економіку. По суті, Захід переглядав свої проголошені принципи, щоб пристосуватися до реваншистської програми Росії. Росія

експортувала на Захід не лише газ і нафту, а й корупцію у вищих політичних та ділових колах, підбив демократичних процесів, пропаганду, свою мережу впливу, організовану злочинність та агентів розвідки.

Після того, як Росія розпочала свою агресивну війну проти України у 2014 році, риторика Заходу змінилася, але суть його політики – умиротворення Москви, яке ґрунтувалося на трьох елементах: ухиленні від дотримання міжнародного права, жертвуванні інтересами України та продовженні звичного курсу – залишилася незмінною.

Незаконна агресивна війна Росії залишалася невизнаною аж до 2022 року. Суто символічні санкції, накладені на Москву у 2014 році, не відображали серйозності відвертого порушення Росією міжнародного права та порушення європейського безпекового порядку. На Україну було накладено фактичне військове ембарго, щоб «не провокувати Росію»; насправді ж це було зроблено для того, щоб Україна залишалася вразливою та покірною. Жоден росіянин ніколи не був притягнутий до міжнародної відповідальності за вбивство будь-якого українця. Не було виплачено жодної компенсації за знищені життя чи майно. Масові інвестиції в російську економіку тривали. Інтереси європейської безпеки ігнорувалися, тоді як зростала критична залежність від російських енергоносіїв – другий газопровід «Північний потік» став сумнозвісним символом стратегічної корупції. Політика умиротворення Москви принесла користь корумпованим компаніям, що працюють у Росії, та політичним діячам, які отримують прибуток від тіньового фінансування Кремля, тоді як західні суспільства загалом ослабли.

У 2014 році у відповідь на агресію Росії проти України Конгрес США ухвалив **Закон про підтримку свободи України**. Цей закон визначив політичну мету Сполучених Штатів щодо стримування подальшого вторгнення Росії в Україну та допомоги Україні у відновленні її

суверенітету та територіальної цілісності шляхом комплексних заходів, що включають економічні санкції, дипломатію, допомогу народу України та надання військових можливостей. Проте ця мета ніколи не супроводжувалася відповідними діями. Внаслідок катастрофічно недостатніх зусиль агресія Росії не була придушена. Навпаки, нерішучість та бездіяльність Заходу підбадьорили Росію продовжувати свою політику геноциду проти українців на очах усього світу.

Масштабна ескалація війни Росії проти України в лютому 2022 року стала грубим пробудженням для багатьох на Заході, що спричинило значні зміни у західній політиці щодо Росії. Поступово було введено більш радикальні заходи проти Росії, а підтримка Заходу стала необхідною для життєздатності оборонних зусиль України. Що не змінилося, так це основна передумова західної реакції на війну Росії – Москву треба заспокоїти за рахунок України. Замість того, щоб взяти на себе зобов'язання допомогти Україні перемогти Росію, Захід обрав політику заспокоєння під приводом забезпечення для України «найкращої можливої позиції для переговорів» – стратегії, яка неявним чином передбачала «добровільні» поступки Києва Москві. Єдина червона лінія, якої дотримується Захід, — це збереження України як суверенної держави, хоч і з обмеженим суверенітетом.

Президентство Трампа ще більше занурило західний, заснований на правилах світовий порядок — ретельно вибудований поколіннями західних лідерів до нього — у режим самознищення. Псевдомірний підхід Трампа до російської війни полягав у тому, щоб змусити Україну припинити опір і «добровільно» погодитися на незаконні вимоги Москви. Якщо перевернуті цінності Трампа візьмуть гору, світ може опинитися в ситуації, коли військового злочинця Путіна сприйматимуть як миротворця, гідного Нобелівської премії, подібно до самого Трампа.

Росія продовжує руйнувати Україну, оскільки **Україна не отримує достатньої підтримки, тоді як Росія залишається надмірно захищеною**. Чим довше реакція Заходу на війну Росії залишається невідповідною тому, що потрібно для підтримання порядку, заснованого на правилах, тим ближче ми наближаємося до краху міжнародного безпекового порядку.

У основі західної політики є дві основні вади, які необхідно виправити, якщо ми хочемо зупинити агресію Росії: недооцінка реваншистських глобальних амбіцій Москви та відмова визнати геноцидні цілі Росії в Україні.

Росія є головною загрозою для світового миру

Реваншистські амбіції Росії щодо відновлення статусу світової наддержави були небезпечно недооцінені.

Захід вірив, що агресивні плани Росії можна стримати в межах України або колишнього радянського простору, не зачіпаючи західну безпеку та економічні інтереси. Навіть **ультиматум Росії до НАТО** 2021 року (а не до України!) не похитнув західну позицію зарозумілої непереможності.

Захід був введений в оману хибною вірою, що його високий ВВП робить його несприйнятливим до будь-якої загрози, нехтуючи серйозними проблемами зі здатністю своїх суспільств протистояти розрахованій стратегії Росії, спрямованій на те, щоб покласти край міжнародному порядку, де домінує Захід. Росія компенсувала свої недоліки в економічній конкурентоспроможності перевагами, отриманими завдяки зловмисним діям: застосуванню жорстокого насильства за кордоном; використанню енергоносіїв як зброї; корупції високопоставлених політичних та ділових кіл іноземних держав; підриву демократичних процесів у всьому світі за допомогою державної пропаганди, мережі впливу та підтримки

політичних діячів, що сіють розбрат; ослабленню своїх цілей шляхом використання організованої злочинності; та інфільтрації розвідників.

Поки Захід продовжував ігнорувати перетворення Путіним Росії на ідеологічно зомбоване, тоталітарне та мілітаризоване суспільство, Москва тихо будувала свою інфраструктуру для дестабілізації Заходу та розширювала партнерство з Пекіном, щоб започаткувати «новий світовий порядок». Китайсько-російський альянс сформував рішучу антизахідну групу, яка перекроє світ міжнародних відносин. Підтримка з боку цієї ворожої осі надала Росії достатньої впевненості, щоб розпочати гібридну війну проти Заходу, зокрема шляхом організації, фінансування та керівництва терористичними актами та саботажем на території держав-членів НАТО. Стримуючий ефект НАТО більше не є беззаперечним.

28 пунктів Трампа підкреслили здобутки Росії у її прагненні до глобальної могутності, навіть попри те, що вона не змогла досягти жодних серйозних військових успіхів в Україні. Замість того, щоб розглядати Росію як державу-ізгоя, захоплену військовими злочинцями та загрозливу для світового миру, їй надають особливу увагу в міжнародних відносинах, що дозволяє їй діяти понад міжнародним правом і диктувати свою волю не лише жертві своєї агресії, а й союзникам Сполучених Штатів, включаючи оборонний військовий альянс, яким нібито керують США.

Піднесення Трампом Росії відображає його давні публічні позиції. Деталі запропонованої схеми капітуляції України не залишають жодних сумнівів: на його погляд, велика держава має бути винагороджена за свою агресію військовою здобиччю, тоді як менша країна має бути покарана за опір принизливими поступками. Це має стати серйозним сигналом тривоги для країн, на які спрямовані агресивні претензії самого Трампа. Поступки Трампу будуть такими ж ефективними, як і поступки Путіну.

Примус України до капітуляції уособлює політику Трампа, спрямовану на відмову від давньої ролі Америки як лідера вільного світу. Його адміністрація прокладає курс агресивної зовнішньої політики та підриває демократію всередині країни. Бачення Трампом «великої Америки» дедалі більше ґрунтується на ідеях, подібних до тих, що лежали в основі підйому режиму Путіна: плекання реваншистських настроїв для виправдання політики «право сильнішого».

Вже давно стало зрозуміло, що непокора України Росії стоїть на заваді бажанню Трампа налагодити нові партнерські відносини між Вашингтоном і Москвою. Як видно з 28 пунктів, адміністрація Трампа готова заплатити таку високу ціну, як руйнування ліберального порядку, заснованого на правилах.

По-перше, ця нова спроба переорієнтації на Кремль була виправдана як політична стратегія «зворотного Кіссінджера», спрямована на ослаблення Китаю шляхом відриву Москви від Пекіна. Ця непродумана політика швидко зіткнулася з реальністю амбітних цілей щодо перевертання світового порядку, які пов'язують Росію та Китай набагато міцніше, ніж будь-які стимули, які США могли б запропонувати для стратегічного зсуву.

Зараз дедалі більше схоже на те, що змова Трампа з Путіним щодо руйнування порядку, заснованого на правилах, має на меті підготувати ґрунт для поділу світу, разом із Росією та Китаєм, на сфери впливу, що нагадує «Угоду про відсотки», укладену на Четвертій Московській конференції 1944 року. Якщо Україна стане жертвою такого пакту, одним із наступних наслідків, ймовірно, стане існування Європейського Союзу.

Західні країни повинні нарешті усвідомити, що жертвування інтересами України на користь Росії не принесе миру; це прокладе шлях до нових воєн. Захід не тільки втратить здібного військового союзника з величезним досвідом боротьби проти варварських

тактик російської армії, але й допоможе Москві зруйнувати порядок, заснований на правилах, та відкриє шляхи для ще більшого насильства у всьому світі, причому західні країни стануть його прямою мішенню.

Мета Росії — зробити українців росіянами, а Україну — Росією

Другою головною причиною того, що Захід не зміг зупинити Росію, є відмова визнати справжню природу злочинних дій Росії в Україні. Це війна на знищення, геноцид, культурицид, лінгвіцид та екоцид.

З 2014 року Росія прагне знищення як української держави, так і української нації. Ця геноцидна мета є основною рушійною силою тривалої війни Росії проти України. Ось чому імперську жадібність Москви не можна вгамувати, подавши на блюді умиротворення додаткові території на південному сході України.

Російська держава відкрито сповідує ідеологію русизму, що ненавидить людство, та підбурює свій народ до геноциду українців за допомогою потужної державної пропагандистської машини.

Незліченна низка жахливих російських злочинів викриває узгоджений, спонсорований державою план знищення українців: монструозні масштаби, жорстокість та схематичність російських атак проти цивільного населення; повітряні **атаки на цивільних та критичну інфраструктуру**, що за своїми масштабами не мають історичних прецедентів; систематична тактика «людського сафарі» для **полювання на цивільних за допомогою дронів**; навмисне переслідування лідерів, активістів, журналістів, духовенства; масові поховання; **незаконна депортація дітей** та їх подальша ідеологічна обробка з метою знищення ідентичності та підпорядкування військовому вихованню; систематичне жорстоке насильство, тортури, зґвалтування; військові облоги міст за принципом «випаленої землі»; та інше.

Західні уряди повинні перестати ігнорувати той факт, що Росія реалізує навмисну, керовану державою політику, спрямовану на знищення життєздатності українців як окремої національної та етнічної групи. Це є засобом розвалу суверенної української держави, оскільки існування української нації є фундаментом української державності.

Захід програє, залишаючись осторонь боротьби

Політична нерішучість Заходу щодо надання допомоги Україні у зупиненні російського геноциду приречла Україну на нескінченне руйнування. З моменту зміни Трампом американської політики щодо України масштаби руйнувань зросли в геометричній прогресії.

Україні не потрібен так званий «мирний план», який захищає злочинний російський режим від відповідальності та винагороджує Росію трофеями війни під прикриттям гуманітарних міркувань. На столі має бути лише один мирний план: повне відновлення міжнародного права, яке було порушене російською агресією проти України та геноцидом українців. Цей план вимагає перемоги над Росією, і ця мета є досяжною. Україна вже довела, що Росія — це велетень на глиняних ногах.

Україна стоїть як останній воїн на полі бою, борючись за збереження ліберального світового порядку. Хоча деякі західні лідери визнають, що Україна перебуває на передовій цієї спільної справи, їхні заяви про солідарність мають перетворитися на рішучі політичні, економічні та військові дії:

- Конфіскація російських суверенних активів для фінансування самооборони України.

- Впровадження всеосяжного економічного ембарго проти Росії, щоб позбавити її ресурсів для продовження війни.
- Постачання Україні зброї дальнього радіусу дії, щоб істотно обмежити здатність Росії наносити удари по цивільному населенню.
- Притягнення до відповідальності російських винуватців військових злочинів та геноциду в міжнародних судах, щоб надіслати чіткий сигнал, що справедливість для українців не буде використовуватися як розмінна монета в жодних переговорах.
- Країни-члени НАТО, що межують з Україною, повинні розпочати співпрацю з Україною для спільної оборони від російських повітряних загроз.
- Розпочати гуманітарну військову місію для захисту українського цивільного населення та інфраструктури від ракетних та дронівих атак, а також для зменшення ризику ядерної аварії внаслідок російських ударів по цивільній ядерній інфраструктурі України, що загрожує безпеці всієї Європи.
- Проведення політики, що підтримує деколонізацію та деімперіалізацію Росії.
- Визнання Росії державою-спонсором тероризму за організацію, фінансування та керівництво терористичними атаками на території членів НАТО.
- Розгортання європейського військового персоналу для захисту західної та української оборонної промисловості.
- Надсилання коаліції добровольців для підкріплення військових зусиль України з самооборони.
- Запропонувати Україні членство в НАТО.

Захистимо майбутнє

Збереження правового порядку вимагає відданості, дій та готовності йти на необхідні ризики, щоб захистити основні цінності та принципи, на яких ґрунтується цей порядок.

Росія воює не лише з Україною; вона воює з людством. Червоні лінії України — це межі міжнародного правового порядку.

Примушування України до «добровільного» прийняття обмеженого суверенітету або будь-якого визнання територіальних завоювань Росії не збереже фасад міжнародного права. Нормалізація російської агресії заохотить китайсько-російський альянс продовжувати прагнути до нового світового порядку, заснованого на неволі. Якщо Росія переможе в Україні, це створить прецедент, заохочуючи агресивні війни в інших регіонах та прокладаючи шлях для антизахідної осі до розширення свого впливу по всій Європі.

Майбутнє вільного світу залежить від нашої колективної рішучості його захищати. Хоча роль США в цей критичний момент історії людства є невтішною, особлива відповідальність лягає на Європейський Союз як на головний стовп світового порядку, заснованого на правилах. Нашою спільною метою має бути перемога над агресивним російським режимом та ослаблення сил, що прагнуть знищити світову свободу.

© Аріана Гік, Марко Міхельсон та Роман Сон, 2025